

L'home, la muntanya i el museu

crònica

Des de les èpoques prehistòriques les interrelacions entre l'home i la natura han estat sempre en contínua variació. En els darrers temps però, s'ha accentuat la tendència cap a una pèrdua total de l'harmonia en aquestes relacions, de manera, potser, irreparable. Augmenta el desarrelament amb la terra i es produeix una alteració important del respecte a la natura, afavorida per uns mitjans que cada vegada posseeixen una major capacitat agressora. Actualment es produeix, a la zona nord-oriental de Catalunya, una certa assimilació del concepte de muntanya amb el de natura, produïda potser per la quasi total humanització del paisatge de la plana.

«L'home i la muntanya» és el títol de la jornada que organitzà el passat 30 de novembre el Museu Etnològic del Montseny per parlar d'aquesta interrelació, tot prenent com a marc geogràfic referencial la muntanya del Montseny, principalment. La jornada s'estructurà utilitzant

com a fil conductor tres comunicacions relatives a aspectes diversos. Miquel Molist, professor de Prehistòria a la Universitat Autònoma de Barcelona, parlà sobre el tema «L'home i el medi a la Prehistòria en el massís del Montseny»; Françoise Breton, professora de Geografia a la Universitat Autònoma de Barcelona, sobre «El món de la masia: casa, relacions socials i espai al Montseny», i Maria del Tura Bolòs, catedràtica de Geografia Física a la Universitat de Barcelona, sobre «El paisatge de muntanya mitjana a Catalunya, l'exemple de la Garrotxa».

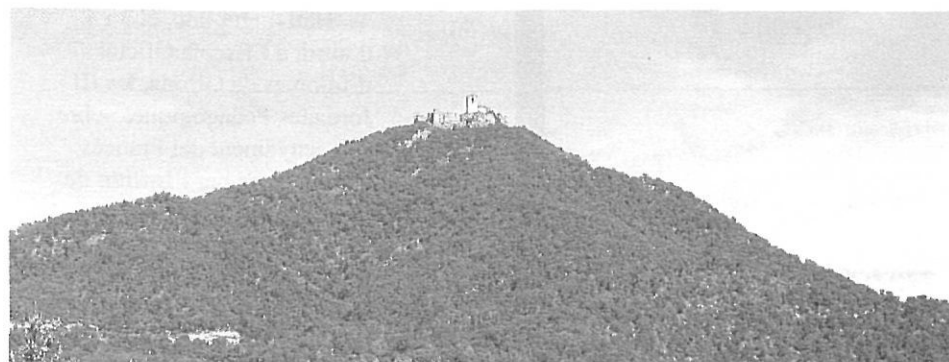
És interessant el caràcter multidisciplinar d'aquesta jornada, fet enriquidor i d'altra banda poc freqüent. Això suposà l'assistència d'un públic variat i ampli. Des del punt de vista arqueològic es tractà un ampli període històric, el corresponent a la Prehistòria, en el qual les relacions entre l'home i el medi eren, en termes generals,

«El Museu Etnològic d'Arbúcies no tracta el territori com un espai immòbil sinó com un lloc habitat i canviant».

equilibrades, almenys des de la nostra òptica actual. Amb una visió antropològica es mostraren exemples de les darreres estructures socials i econòmiques establertes a l'entorn del mas en les societats rurals tradicionals. Des de l'òptica de la geografia física es descrigué el paisatge natural d'una zona de muntanya mitjana. La part final de la jornada es dedicà al debat entre els assistents. La discussió se centrà principalment entorn de la problemàtica de l'actual model de creixement que ha comportat un important buidatge de població a les zones de muntanya i unes difícils possibilitats de recuperació econòmica dels habitants que hi queden, i també es parlà sobre les solucions que aporten els enfocaments de les polítiques proteccionistes que actualment s'estan aplicant en els parcs naturals.

És remarcable que la iniciativa d'aquesta proposta d'anàlisi i discussió provingui d'un museu. L'organització de la jornada s'emmarca dins la línia

ecomuseològica del Museu Etnològic del Montseny. El concepte d'ecomuseu està fonamentat, en part, en l'existència d'un territori i d'una població. El concepte museològic del museu d'Arbúcies es basa més en la comunitat i en el territori que no pas en les col·leccions d'objectes. Aquest museu no tracta el territori com un espai immòbil que es descriu i s'hi fa referència, sinó com un espai habitat i canviant.

L'organització de la jornada «L'home i la muntanya» és un exemple més de la implicació dels petits museus territorials en

la vida i en la problemàtica de la gent i del territori al qual fan referència. Un exemple del desenvolupament del concepte de museu que actualment s'està produint, cap a una idea més àmplia de protecció del patrimoni. El museu està sortint de l'espai tradicional de les seves sales d'exposició. Aquestes institucions estan adquirint un caràcter més dinàmic i una evolució més propera a la realitat. Alhora, s'allunyen d'un pretès prestigi donat únicament per la seva situació institucional.

GABRIEL ALCALDE

